وەرزێك لە دۆزەخ

-

سەرچاوە

فصل في الجحيم

آرثر رامبو

ترجمة: رمسيس يونان

بيروت- لبنان ١٩٨٤

ناوی کتێب: وەرزێك لە دۆزەخ

نووسینی: ئارسەر ڕامبۆ

وەرگێڕانی: کەریم دەشتی

بابەت: شیعر

مۆنتاژی کۆمپیوتەری: سەیران عەبدولڕەحمان

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

نرخ: ١٠٠٠ دینار

ژمارەی سپاردن : (٨٨١)ی ٢٠٠٧

چاپخانەی: دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپی : یەکەم ساڵی ٢٠٠٧

کوردستان -سلێمانی

www.sardamco.com

ئارسەر ڕامبۆ

وەرزێك لە دۆزەخ

وەرگێڕانی

کەریم دەشتی

سلێمانی- ٢٠٠٧

زنجیره کتێبی دەزگای چاپو پەخشی سەردەم

کتێبی گیرفانی ژمارە (٩١)

سەرپەرشتیاری گشتیی زنجیرە

ئازاد بەرزنجی

پێرست

وەرزێك لە دۆزەخ	٧
دەمارێكی پۆخڵ	١٠
شەوی دۆزەخ	٢٦
وڕێنە	٣٣
وڕێنە (٢)	٤٤
سترانی بەرزترین بورج	٤٩
برسێتی	٥١
سپێدە	٦٤
ماڵاوایی	٦٦

وەرزێك لە دۆزەخ

لەوان ڕۆژانی ڕابردوو، گەر یادگا فیڵم لێنـەكات، ئەوە زینـدەگیم داوەتێـك بـوو، تـەواوی دڵانـی تیـا دەكرایەوەو هەموو شەڕابێكی تیا هەڵدەڕژا.

❊❊❊

ئێوارەیەكیان جوانیم خستەسەر ئـەژنۆكانم، بیـنم تاڵە، جنێوم پێـداو لـە دژی دادوەری خـۆم پـڕ چـەك كرد..

ڕام كرد، ئـەی سـیحربازەكان، ئـەی كـوێرەوەری، ئەی ڕقوقین، ئێوەن خەزنەی گەنجینەی من..

❊❊❊

گەیشتمە ئەوەی كە هەموو هیواییێكی مرۆیی لـە دەروونمدا مەحو كەم . هەموو دڵخۆشـییێك بخنكێـنم و وەك وەحشێكی دڕندە قیت بوومەوە.

❊❊❊

جەللادەکانم بانگ کـرد تـا لـە کـاتی فـەنابوونی خۆمدا داری تفەنگەکانیان بکرۆژم.. بانگی بەڵایەکانم کرد تا هەناسـەم بـە لـیم و خـوێن بـبڕن، نەگبـەتیی خوداوەندم بوو، بەناو چڵپاودا ڕاکشام، بە بـای تـاوان خـۆم وشـك کـردەوە و زۆر جـارانیش شـێتایەتیم لاواندەوە...

❊❊❊

بەهاریش جگە لەپێکەنینی گـەلۆرێکی قێـزەوەن هیچی بۆ نەهێنام.

❊❊❊

بەڵام لە زووێکەوە زانیم کە من ئەوەندەم نەماوە تادوا هەناسەم هەڵبکێشم، بیرم لەوە کـردەوە کـە بـە دوای کلیلی داوەتی ڕابردووم بگەڕێم بـەڵکو تاسـوقی خۆم وەدەست دێنمەوە.

❊❊❊

خۆشەویـستی ئـەو کلیلەیـە، ئـەم سروشـەیە دەیسەلمێنێ کە من خەون دەبینیم..

❊❊❊

(هەر بە کەمتیاری دەمێنێیتەوە...هتد) ئـا بـەم جۆرە شەیتان هاواری بۆ کردم، ئەو شەیتانەی بە گوڵە خەشخاشی جوان جوان تاجی لەسـەر نـام (بەهـەموو

ئالودەو منایەتی خۆتەوە دەرك بە مەرگ بكـە، دەرك بە هەموو ئەو گوناهانەت بكە كـە لێخۆشـبوونی بـۆ نیە).

❊❊❊

ئاخ من زێدەتر لە بڕستم بەرگـەم گرتـووە، بـەڵام ئـەی ئیبلیـسی ئـازیز بـە تیـچاوێكی كـەمتر لێـت دەپاڕێمەوە لە چـاوەڕوانی هـیچ و پوچـیە پێـشبینی كراوەكانـدا، ئـەی ئـەو كەسـەی كـە ئـەوەت لـە نوسەرخۆشـدەوێ كـە ڕوت بێتـەوە لـە بـەهرەی وەسفكردن یا ڕێشاندەری، ئەو چەند ئەو كـەم لاپـەڕە ترسناكە لە سیپارەییێكی نەفرەت لێكراوی مەلعون بۆ تۆ دەردەكێشم.

❊❊❊

دەمارێکی پۆخڵ

چــاوێکی شــینی ســپی و ئــەقڵێکی تەســك و خورافەتی خۆم لەمەڕ کوشــتار، بــە مــیرات ئــەژدادە مەزنەکانمەوە بۆ ماوەتەوە، من وا دەبینم جلوبەرگم لە جلوبــەرگی ئــەوان چــی وەی کەمترنییــە لــە رووی بەربەرییەتەوە، بەڵام من قژم چەور ناکەم.

***

ئەو مەزنانە لە چـاخی خۆیـان خـەڵکانێك بـوون کەمتر کارامەیی ئەوەیان هـەبوو کـە پێـستی ئـاژەڵ داکەلییێنن و گیاوگۆڵ بسوتێنن.

***

هەر لەوانیشەوە وەسەنیەت و حەزی هەتك کردنی حەرامکراوەکانم وەرگرتووە، هەر ئـەوەش نـا بـەڵکو

هەموو ڕەزالەت و تووڕەیی و شەبەقێکیشم وەرگرتووە، وای لە شەبەقە مەزنە؟ بەتایبەت درۆ و تەمبەڵی.

❊❊❊

هەموو پیشەکان دەمترسێنن، گەورە و کرێکاران، هەموویان جوتێرن، عەیبدارن، دەستێکی قەڵەمدار ئەو دەستەی رابەری جووتە بە باشتر نازانێ لە هی خۆی، وای لەم سەدە دەستەکیە، دەستەکانم بۆ من نابێ! پاشان، گرتنە دەستی کارێ لە سنورێ ناوەستێ، ئەمانەتی سواڵکەران ئازارم دەدات، تاوانبارەکان وەك هێلکە گون قێزەوەنن، بەڵام من نامێ.. هەموو ئەوانە لای من وەك یەکن.

❊❊❊

بەڵام! کێ بەغەدر وای لە زمانم کرد ، هەتا بۆ ئەمڕۆ تەمبەڵیمی ویست و پارێزگاری لێکرد. بەبێ ئەوەی لە پێناوی ژیاندا هەتا جەستەشم بۆ کارێ بخەمە گەڕ کە لە بێ کاری بۆق زیاترە، لەهەموو شوێنێ ژیاوم هیچ خانەوادەییەك لە ئەوروپا نەماوە نەیناسم.

❊❊❊

مەبەستم لە خانەوادەکان، وەك خانەوادەی خۆمە، کە خۆی بە قەرزاری هەموو شت دەزانێ بۆ جاڕدانی مافی مرۆڤ، هەموو کوڕانی خانەوادەکانم ناسیووە.

❋❋❋

وای ئەگەر لە هەر کاتێکی مێژووی فەرەنسا لە نێو خەڵکانی پێشین هی وەك من هەبان، بەڵام نا... هەڵبەت.

❋❋❋

ئەوەی روونە من هەمیشە لە ڕەچەڵەکێکی داتەپیو بوویمە، تەمەرود سەر ئیدراکم دەکەوێ، ڕێ و ڕەچەڵەکی من ، بۆ تاراج کردن نەبێ هەرگیز تاوی نەداوە، گورگ ئاسا بووە لەگەڵ نێچیرەکەیدا کە قەت ڕاوی ناکات.

❋❋❋

من مێژووی فەڕەنسام لەبەرە، دامەزرێنەری یەکەمین کاتدرال، دەتوانم بەدرۆ بچمە حەجی زەوی موقەددەسەوە؟لەناو زەینمدا چەندین ڕێگا هەیە دەچێتەوە سەر دەشتایی باڤاریا، هەروەها چەندین وێنە لە بیزەنتە و قەڵاکانی ئۆرشەلیم.. تەسبیحکاری بە مەریەم، غەریبی کردن بەسەر خاچەوە، لە دڵمداو لە نێوەندی هەزاران جوانی دونیاییدا ڕادەبن.. من

بەمکوڕیەوە بەسەر تاوە و گەلاَ هەڵپاچراوەکانەوە ڕونیشتووم، بەتەك ئەو دیوارانەوە کە خۆر خواردونیەتی ، لە توانامدایە بە دەربەردەری، لە ژێر ئاسمانی ئەڵمانیادا خۆم رووت کەمەوەو بچمە ئەو گۆڕەوە.

❋❋❋

ئاخ. هەروەها: شەموان لە میهرەجانی جادوبازان لە مەیدانی سوورو لە ناوەندی گوناهەکان لەگەڵ پیرو منالاَندا سەما دەکەم.

❋❋❋

زاکیرەم زیاتر لەم زەویە و لە مەسیحیەت برناکات.. هەرگیز تەواو نابم لەبینینی خۆم لەو ڕابردووەدا...

بەلاَم من هەمیشە تەنها بوویمە، بێ خانەوادە. بەڵکو نەمدەزانی بەکام زمانیش قسەدەکەم؟ قەت خۆم لە مەجلیسی مەسیح ئەندێشە نەکردووە، هەروەها لە مەجلیسی ئەرباب – نوێنەرانی مەسیح.

❋❋❋

لە سەدەی ڕابردوودا چیبووم؟ تەنها ئیرۆکە بۆ خۆم بێدار بوومەتەوە، ئیدی درۆزنەکان و جەنگە نادیارەکان نەماون . ئەو ڕێ و ڕەچەڵەکە داتەپیوە

زەوی داپۆشیوە- گەل- وەك دەڵێن هەروا ئەقڵ و نەتەوەو زانستیشی داپۆشیوە.

❊❊❊

وای بۆ زانست. هەموو شتێکیان سەر لە نوێ بۆ جەستەو ڕۆح دەست پێکردەوە- قوربانی موقەددەس- نوژداری و فەلسەفەمان هەیە... وەسفەی پیران و بالۆرەی میللی ریزو پۆلبەندکراون، هەروەها تەسلیاتی ئەمیرەکان و ئەو یاریانەی حەرامیان کردووە، جوگرافیا،کەسموجوگرافیا، میکانیکا. کیمیا، زانست، حسێبی نوێ، پێشکەوتن، دونیا دەڕوا، ئەی بۆ ناسوڕێ؟

❊❊❊

ئەوە خەونی ژمارەکانە. ئێمە بەرەو ڕۆح دەچین، ئەوە موحەققەقە. ئەوە پێغەمبەرایەتیە، ئەوەی دەیلێم. من تێدەگەم. بەلاّم کە ناتوانم بەبێ دەستەواژەی وەسەنی گوزارشت بکەم. بێدەنگیم ویستووە.

❊❊❊

خوێنی وەسەنی دەگەڕێتەوە، ڕۆح نزیك دەبێتەوە، ئەدی بۆ مەسیح پالّپشتم ناکا بەوەی کە نوبل و

ئـازاديم پێبـدات؟ بـەڵام بەداخـەوە، ئیـدی ئینجیـل بەسەرچوو.. ئینجیل.

❋❋❋

بەتاسوقەوە چاوەڕوانی خوداوەند دەکەم، من هـەر لە ئەزەلەوە لە ڕەچەڵەکێکی داتەپیوم.

❋❋❋

هـا ئـەوە مـن لـەو پـەڕی فەڕەنـسام، دەبـا ڕووناکیـەکان لـە شـاراندا داییـسێن. ڕۆژی مـن بەسەرچوو؟

❋❋❋

ئـەوروپا جێـدەهێڵم، هـەوای دەریـا سـییەکانم دەسوتێنێ. پێستی مـن هێمـا بـۆ خـۆری غـەریبگا دەکا. ئیدی سەردەکەوم و گیا دەخۆم و ڕاودەکەم، بـە تایبـەتیش جگەرەدەکێـشم؟ مـەییێکی داگیرسـاو هەڵدەهێنجم وەك مەعدەنێکی کوڵاو. هەروەکو چـۆن ئەژداودم بە دەوری ئاگردا وایان دەکرد.

❋❋❋

بـە چـەند باڵێـك لـە ئاسـن دەگەڕێمـەوە، بـە پێـستێکی ڕەشـو گلێنەیـەکی بـە گـوڕەوە هـەر لـە ڕوخـسارمدا حـوکمی ئـەوە دەدەن، کـە مـن لـە بنەچەییێکی بەهێزم، زێڕم دەبێ، خۆشی لـە بۆشـایی

وەردەگرم، دەکوژم و دەبڕم، ژنانیش بۆ ئەو پەك خراوە دڕندانەی لە ولاتە گەرمەکاندا گەڕاونەتەوە کوور دەبنەوە، ئیدی من دەستێکم دەبێ لە سیاسەت و ڕزگاریم دەبێ.

❋❋❋

بەلام ئێستێ نەفرەتم لێبێ، من لە ولات دەترسم، لە خەوتنی سەرخۆشێ بەسەر کەناری دەریاوە هیچ شتێکی تر بۆ خۆم بە باشترم نازانم.

❋❋❋

هیچ کۆچێ لە ئارادانییە.. دەبا بگەڕێمەوە ئەو شوێنەی لێی هاتووم، بە خۆو بە باری گوناهەکانم، ئەو گوناهانەی کە ڕەگاژۆ بوونەو ئازاریان هێناوەتە تەکمەوە، هەر لەو کاتەوە کە بالقبووم، ئەو گوناهەی کە بۆ ئاسمان هەلدەکشێ، دەمشکێنێ و دەمخات و پەلکێشم دەکات، بەرماوێك لە بەرائەت و پاشماوێك لە ترس، واگوتراوە، نابێ قێزەوەنی و پڕوپوچیم بۆ دونیا بخەمە کۆل.

❋❋❋

دەبا بەرەو پێشەوە بچین. بارەکە بگرینە ئەستۆ و بەرەو بیابان و بێزاری و وەڕسی بەڕێ بکەوین.

❋❋❋

خــۆم بدەمــە کــێ بــە کــرێ؟ دەبــێ چ دەوارەێ بپەرســتم؟ دەبــێ هێــرش بەرمــە ســەر چ وێنەیــەکی موقــەددەس؟ چ دڵانێــك وێــران بکــەم؟ خــۆم بــە چ درۆیەکەوە بگرم؟دەبێ لە چ خوێنێکەوە بڕۆم؟

***

باشتر وایە خۆم لە عەدالەت بە دوور بگرم، ژیانی دژوار و جرپن، هەرئەوەش نـا بـەڵکو بـە دەسـتێکی لاوازەوە سەرپۆشی تابوت هـەڵگرم، خـۆم پـەنادەم و بخنکێم، بۆیە من پـیری و مەترسـی نـازانم. تۆقانـدن شتێکی فەڕەنسی نییە.

***

- ئاخ! من وام لە ڕوو زەردی، تا وام لێ هـاتووە بۆ هەر وێنەیەکی موقەددەس شەوقی کەماڵم ڕابخەم.

وای بۆ قوربانی دانم، وای بۆ مەحەببەتی مـەزنم، لەگەڵ ئەوەشدا لەو دونیـا **De Profundis Domine**... وای چەند گەلۆرم.

***

کە من هێشتا منالّم سەرسام بووم بەو سەرکێشە پیلـەکارە، کەهێـشتا دەرگـای مەعقەڵـەکانی جـێ نەهێشتووە، سـەر لـە نـوێ بەسـەریا دادەخرێتـەوە؟ مەیخانە و ئەو هوتێلانەی کە ڕەنگە بە قامەتی خـۆی

پیرۆزی کردبن زیارەت کردووە، هەر بە بیرۆکـەی ئـەو ئاسمانی شین و کاری گەشاوەی کێڵگەکانم بینیوە؟

❊❊❊

بۆنی ئەو نەگبەتیەم هەڵکێشاوە کە دەوری ئەویان داوە لە شارەکان، لە ڕووی هێزەوە باڵاترە لە قدیس و لە ڕووی سەفەرکردنەوە لـە قـدیس کارامـەترە، ئـەو بەڵێ ئەو تەنها شاهێدی حیکمەت و شانازییێتی ئەوە.

❊❊❊

لە شەوانی زستاندا بێ پەناو بێ جل و و بێ بـژێو ڕادەبم، گوێم لە دەنگـێ دەبـێ کـە دڵـی بەسـتەڵەکم دەگرێ (ئایا ئەوە بێ هێزییە یا هێـزە؟ بیگـرە ئـەوە هێزە. تۆ نازانی بۆ کوێ و یا لە پای چی رادەبـورێ، سەر بە هـەموو دەرگاکـان دەکـەم، وەڵامـی هـەموو هاوارێ دەدەمەوە، تۆ هیچ شتێ ناکوژی زیـاتر لـەوە کە تۆوەك گڵکۆیێکی کپیت). لە سپێدەشدا، هەردوو گلێنەم لە وێڵی و ڕوومەتم لە زەردی، هەتا لەوانەیـە ئەوانەش منیان نەبینیبێ کە دیدارم کردوون .

❊❊❊

لە شارەکاندا لـەناکاودا چـڵپاوەکان وا بـۆمن بـە دیارکەوتن کە سوور و ڕەش بن، وەك ئاوێنەیێ کـاتێ کە چرا لە ژوورەکەی تەکما دێت و دەچـێ، یـا خـود

وەك گەنجینەیێ لە دارستان، هاوارم کرد: بەختم چەند خۆشە، بە ئاسمانیشەوە دەریاییێ لە گڕو دەوکەڵم بینی لە ڕاست و چەپمەوە هەموو خێراتەکان، وەك ملیۆنیێ لە هەورەتریشقە دەسووتان و هەڕەشەیان دەکرد.

***

کەچی من لە قەسف و هاوەڵێتی ژنان مەحروم بوومە، هەر هیچ هاوەڵێکم نییە، خۆم لە بەردەم ئاپۆڕەییێکی هەڵچوودا بینی لە بەردەمیشما جۆقەی جەللادەکان؟ بۆ ئەو بەڵایە دەگریام کە نەیاندەتوانی تێی بگەن و لەوانم بووری. وەك (ژان دارك) ئەی کاهین و ئوستاد و گەورە پیاوان، ئێوە تووشی زەلالەت دەبن کە من دەدەن بە دادگا. من قەت لەو-گەلە- نەبوویم؟ قەت مەسیحی نەبوویم؟ بەڵکو من لەو بناوانەم کە لەکاتی میحنەتدا گۆرانی دەڵێ؟لە یاساکان ناگەم؟ بە خیلقەت هیچ هەستێکم نیە، من وەحشێکی هەمەجیم: قسە دەکەم تا تووشی زەلالەت بن!

***

بەڵێ چاوی من لە نوری ئێوە داخراوە، من وەحشیم. من بەربەریم، بەڵام دەکرا ڕزگارم بێ، وەلێ ئێوە چەند بەربەرییێکی قولابین... ئێوە گێل و دڕندەو

فیڵکارن، ئەی بازرگانەکە تۆ بەربەری؟ ئەی قازی تــۆ بەربەری، ئەی ڕابــەر تــۆ بەربــەری، ئــەی تــزار ئــەی بەڵەکی کەڤنار تۆ بەربەری و لەشــەرابێکی قاچـاغت خواردۆتەوە کە شەیتان دورســتی کـردووە- تـا - و شێرپەنجە ئەم گەلە لە پێستی خۆی دەبەنە دەرەوە.

❋❋❋

پیرو رونیــشتووەکان لــە ویقــارێکی وان و بــانگی سەلەفی خۆیان دەکەن، کارامەترین بیرورا ئەوەیە کــە لەو قاڕڕەیە دابەزم کە کەودەنی بە دوای بارمتەکاندا دەگەڕێ بۆ ئەو ئەشـقیایانە. ئـەوا مــن چــوومە نــاو مەملەکەتی هەققی کوڕانی حام.

❋❋❋

ئایا هێشتا سروشتم ناسیوە؟؟ ئایا خۆم دەناســم؟ پڕگــۆیی بەســە، مــن مردووەکــان لــە هەناومــدا دەشارمەوە، هاوارەکان، دەهۆڵەکان، ســەما، ســەما، سەما، سەما! هــەتا ئــەو کاتــەش، کــاتی دابــەزینی سپیەکان بۆ دەشتایی هیچ نابینم کــە دەکەومــە نــاو عەدەمەوە..

❋❋❋

برسیەتی، تێنوێتی، هاوار، سەما، سەما، سەما، سەما.

❊❊❊

سـپییەکان دادەبـەزن، مـەترەلۆزەکان، دەبـێ بخزێینە ژێر باری عومدەکان، جلوبەرگ و کار.

❊❊❊

ئەوا بەرەکەتی ئاسمان هاتە ناو دڵمەوە، ئاخ مـن پێشبینیم نەدەکرد!

❊❊❊

قەت شەرم دروست نـەکردووە، ڕۆژەکـانم خـۆش دەبن، ئیدی من پێویستم بە تۆ نییە. تازە ئازاری ئەو دەروونە نیمچە مردووە بـەڕوی خێـردا ناکێـشم، کـە نـورێکی توندوتیـژی وەك مۆمـەکانی جـەنائیزی لێ هەڵدەستێ، چارەنووسی یەکێ لە کوڕی خانەوادەکان، تـابوتێکی پـێش وەختـە، فرمێـسکێکی بریقـەدار دایدەپۆشـێ، قـسە لـەوەدا نییـە کـە هـەراو زەنـا گەمژەڵییە... گوناهیش گەمژەڵییە؟ هەر دەبێ گەنیو توڕهەڵـدرێ، بـەڵام نـاقوس نـاتوانێ لێـدانی خـۆی بوەستێنێ، تا ئەو کاتەی کە سـەعاتی ئـازاری ڕووت لێدەدات، ئایا دەبێ من وەکو منداڵ هەڵگرن تا یاری لە بەهەشت بکەم و غافڵبم لە هەموو ئەو ئازارانە!

❊❊❊

پەلەکەن، ئایا چالاکییێکی دیکە نییە؟ ڕاکشان لە نێوەندی سەروەتمەندیدا مەحاڵە، سەروەت هەمیشە موڵکێکی مەشاع بووە، تەنها خۆشەویستی خوداوەندی کلیلی زانست دەبەخشێ، من سروشت بەدی ناکەم، تەنها دیمەنێکە بۆ خێر، دە ماڵاوا ئەی تارمایی و ئۆڵگوکان و باتیلەکان.

❊❊❊

سترانی ئەقڵمەندی فریشتە لە نێو کەشتی نەجاتدا بەرز دەبێتەوە، ئەوە ئەڤینی خوداوەندییە، دوو خۆشەویستییە، ڕەنگە دەمرم لە خۆشەویستی دونیایی، بە خۆبەخت کردنەوە دەمرم، چونکە کەسانێکم جێهێشتووە کە خەمەکانیان قورس دەبێ سەبارەت بە فیراقی منەوە، لە نێو خنکاوەکاندا منتان هەڵبژارد؟

ئەدی ئەوانەی دیکە هاوڕێم نەبوون؟

❊❊❊

دەبا زرگاریان کەن !

❊❊❊

ئیدی تەژی بووم لە هیدایەت، دونیا خۆشە، ژیان پیرۆز دەکەم، براکانم خۆشدەوێن، ئەوەشیان وادەی منالّ نیە، هیچ ئاواتێك نییە بۆ دەربازبوون لە پیری و

مەرگ، خودا سەرچاوەی هێزی منــە، مــن بــە نــاوی خودا پەرستش دەکەم.

❋❋❋

چیدی بێزاری و تورەیی و هەرا و زەنا و شــێتی و ئەو شتەی کە پەیم بە تاســوق و بەڵایــەکانی بــردووە ئەڤینی من نــین، هــەموو بــارێکم دانــا، دەبــا بــەبێ سەرسوڕمان قەدری مەدای بێگوناهیم بکەین.

❋❋❋

ئیدی لە توانامدا نەماوە تکای دڵدانەوە بکەم لە سۆنگەی ئەوەی بە کە دار عەسا لــەبنی پــێم دەدرێ، وا زەن ناکــەم مــن لــە ڕێــی شــەوی زاوایــەتی بم و مەسیح باوکی بوکی من بێ.

❋❋❋

من دیلی ئــەقڵی خــۆم نــیم، گــوتم خودایــە مــن ئازادیم لە خەڵاص دەوێ، چــۆن بیگــەمێ؟ خــۆم لــە مەیلــەکانم ڕەهــاکرد، ئیــدی لەمــەولا پێویــستم بــە پەرستن و خۆشەویستی ئیلاهی نییە، هیچ حەسرەتێکم بۆ کوشینی دڵە نەرمەکان نییە، هەموو هەرێمێ رق و مەحەببەتی خۆی هەیە: من پایەی خۆم لــە ترۆپکــی ئەو پەیژە فریشتەییە دەپارێزم، پەیژەی ئەقڵ و ڕوشد.

❋❋❋

بەڵام بەختەوەری سەقامگیر و ماڵ یا هیتر، نا ئەوە ناتوانم من زۆر پەرش و بڵاوم. زۆر بێ هێزم.ژیان بەکارەوە سەرهەڵدەدا، ئەوە هەر لە کۆنەوە حەقیقەتێکی دیارە، بەڵام ژیانم قەراری بۆ نییە، دوور دور بەسەر ئیش و کارەوە دەفڕێ و سەر ئەو پنتکە ئازیزە لە دونیا بەرز دەبێتەوەبە.

❊❊❊

لەبەر ترسی مردن، وای چەند لە ناکامیێ دەچم .

❊❊❊

ئەگەر خودا کپی ئاسمانیی و ئەپیری نوی وپێ بەخشیبام، هەروەك قەددیسەکانی پێشین. قەددیسەکان! وای چەند بەهێزن! ڕەبەنەکان وای لەو سەلالە لە هونەرمەندان، کە خێرە ئەگەر ببڕێنەوە.

❊❊❊

مەهزەلەیەکەو نابڕێتەوە، ئەوەندەی نەماوە بەڕائەتیم بمگرێنێ، ژیان مەهزەلەیەکەو ئەبێ هەموو بیچنین.

بەسە. ئا ئەوە سزاو تۆڵەیە. بۆ پێشەوە.

❊❊❊

ئــاخ ئــەوە ســـییەکانم دەســـوتێن و لاجـــانگم ورتەورتیانە! شەویش لە ناوەندی ئـەو نیوەڕۆیـەو لـە ناوەندی دڵدا چاوم تاری دەکا. پەل و پۆم...

***

بۆ کویٚ دەچین؟ بۆ جەنگ؟ بەڵام من هێزم ڕماوە.

ئەوانی دیکە دەچنە پێش... کەلوپـەل، چـەك و تفاق... زەمان!

***

گوللە، بە گوللە لێمدەن، لێرە. دەنا خۆم تەسـلیم دەکەم، وای بۆ ترسنۆکان- خۆم دەکوژم. خۆم داوێمە ژێر سمی ئەسپ

***

ئاخ

ـ ئیدی لەوە ڕادێم

ئـەوەیان ئیـدی زینـدەگی فەڕەنـسیە... ڕێگـای شەڕەفە.

شەوی دۆزەخ

چەند قومێکی هێجگار زۆرم لە ژەهر هەڵقوڕاند، دەبا سێ جاران ئەو ئامۆژگارییە پیرۆزکات کە کردوومەتە دیاری ئەو، وا هەناوم دەسووتێ، توندوتیژی ئەو ژەهرە پەلوپۆم لولدەدا، دەمشێوێنێ، من لە تێنوان دەخنکێم، ناتوانم هاوار بکەم، ئەوە دۆزەخە دینونەی ئەبەدییە، سەیرکە چۆن نێڵەی ئاگر هەڵدەچێ، من وەك چۆن دەبێ ئاوا دەسووتێم، وای تۆ چەند شەیتانی!

❊❊❊

من وام پێشبینی دەکرد بچمە سەر خێر و خۆشی و ڕزگاری، ئایا وەسفی خەونی خۆم بکەم، وەلێ کەشی دۆزەخ بەرگەی تەرتیلان ناگرێ، خەیاڵی مەلایین مەخلوقاتی جوان و مۆسیقای بە تامی

ڕەوحانیەت و هێز و ئاشتی و ئارەزووی پاکم کردووە،ئیدی نازانم چیتر. ئارەزووی پاك!

❊❊❊

هێشتا لە ژیاندایین! جا ئەگەر نەفرەتەکە ئەبەدی بێ، ئەوە ئەگەر کەسێ گەرەکی بێ خۆی بشێوێنێ کەسێکی بەڕاستی مەلعونە، وانییە؟؟ من وام باوەڕە کە لە دۆزەخم، کەواتە من لە ناویامە، بەم جۆرە ئەوەی کە لە ڕێنماییە موقەددەسەکانەوە هاتووە دێتە کایەوە. من دیلی مەعمودیەتی خۆمم، ئەی باوك و دایکم ئێوە عیللەتی نەکبەتی من و خۆتانن... وای لە منی بی گوناهی هەژار!

❊❊❊

ئاگر تەعەددا لە پەرستیارانی بت ناکات.

❊❊❊

- هێشتا لە ژیان داین! پاشان لەزەت بەخشەکانی دەینونەت بە قوولایی دادەچن. پەلەکەن، بە تاوانێك یارمەتی من بدەن، تا بەپێی شەریعەتی مرۆڤ بکەومە ناو عەدەمەوە.

❊❊❊

بێ دەنگ بن بەڵێ بێ دەنگ! ئەوە نەنگی و توندوتیژییە لێرە: ها ئەوە شەیتانە دەڵێ، ئاگر کرێتە

و سورەتی توورەیی من گەلۆرییێکی ترسناکە- بەسە!
چەند ئەباتیلێکە پێیەوە دەمخاتە دوو دڵی، هەروا پڕوپوچی و عیتری قولابی و ئاوازی منالآنەیە، هەرچەندە من پەی بە حەقیقەت دەبەم... عەدالەت بەدی دەکەم، بەڵام حوکمێکی ساغی بێ چەندوچوونم هەیە، ئامادەشم بۆ کەمال، شانازی و غرورە، پێستی سەرم وشك دەکات، خودایە ڕەحمەتت، من دەترسم،تێنومە و هێجگار زۆر تێنوومە، بە تاسووقەوەم بۆ ڕۆژانی منالی و گیا و گوڵ و بەرەکەتی سەر بەردان و تیشکی مانگ لەو کاتەی ناقوسی سەعات دوانزە لێدەدا، شەیتان لەو سەعاتەدا لە ناو بورجی ناقوسدایە. ئەی مەریەم. ئەی پاکیزە.

❋❋❋

ـ وای بۆ ئەو گەلۆرییە قێزەوەنەم .

❋❋❋

لەوێ، ئایا ئەوان چەند نەفسێکی شەریف نین کە خێریان بۆ من دەوێ؟ وەرن، دەمم داخراوە... ئەوان نامبیستن... بەڵکو ئەوان تارماییں... ئینجا هیچ کەسیش بیرلەوەی دی ناکاتەوە. نزیك مەکەونەوە، من بەبۆنی برژان هەڵدەچم، گومان لەوەدا نییە.

❋❋❋

هەڵوەسەکان سنوریان بۆنییە. ئـەوەش هەمیــشە نەسیبی من بووە: باوەڕنەمانم بە مێژو و لـەبیرکردنی ڕێباز، هەموو نهێنیەکی خۆم ئاشکراناکەم: تا شاعیر و خودان دیدگاکان حەسوودیم پێ نەبەن. مــن ســەدان جــار دەوڵەمەنــد تــرم ، دەبــا وەك دەریــا ڕازگــر و دەستبگر بین.

***

سەیرە، ڕەوڕەوەی ژیان وەستا. لــە دونیــادا نــیم- لاهوت فشە نییــە، دۆزەخ بەڕاســتی لــە خوارەوەیــە، ئاسمان لە سەرەوەیە- نەشوەت، کابوس، خــەوتن لــە هێلانەیەك لە ئاگر!

***

وای بۆ زیرەکی خــەڵکی گونــدان لــە بێــداریان.. ئیبلیس، ئەی فەردیناند.. ئیبلیس بە تۆوی وەحــشی قاچەکانی بۆ با دەکاتەوە،، مەسیح بەســەر درەختــی سوری مورتکەوە دەڕوا بێ ئــەوەی بیپلیــشێنێتــەوە، بەسەر ئاوە هەڵچوەکاندا چوو، بە وەســتاوی چــراکەی بـــە ئێمــە نیــــشاندا... ســپی بـــەخۆو بـــە کـــەزی ڕەشتاڵەی|.. بەسەر لایەکی شەپۆلی زومەردییەوە..

***

ئیدی هەموو نهێنییەکان کەشف دەکەم: نهێنی ئایینی یاسروشتی، مردن، لە دایکبوون، ئایندە، ڕابردوو، کەون، عەدەم، من ئوستادی هونەری جادوم

❋❋❋

گوێبگرن لێم!..

هەموو بەهرەیەکم هەیە!- کەسێ لێرەو لەوێ نییە: نامەوێ گەنجینەکەم پەرش و بڵاوبکەمەوە- گۆرانی زنجیتان دەوێ، پەرییەکان سەما دەکەن؟ دەتانەوێ لەبەر چاوان وون بم،من نقووم بۆ گەڕان بەدوای ئەموستیلەکە ؟ دەتانەوێ ؟ دەتوانم زێڕ و دەرمانی شەفا بەخش دروست بکەم.

❋❋❋

دەبا باوڕتان بە من بێ، باوەڕ دڵنەوایی دەبەخشێ و ڕێ نیشان دەداو چاك دەکاتەوە. هەمووتان وەرن- هەتا منالآنیش... تا دڵتان بدەمەوە و دڵی خۆمتان بۆ بەخەرجبدەم،- دڵی مەزن!

❋❋❋

هەژارەکان، کرێکاران! داوای نوێژتان لێ ناکەم، باوەڕی ئێوەم بۆ بەسە تا بەختەوەر بم.

❋❋❋

ـ منتان له بیربێ، تا حەسرەت بـۆ ئـەو دونیایـە نەخۆم، بەختی خۆمە کە ئازارم زۆرتر نابێ، بەداخەوە ژیانی من جگـە لـە هەڵەشـەیی و کـەودەنی هیـچی دیکەنییە...

❋❋❋

ئۆف.... دەبا بەهـەموو توانایـەکی خـەیاڵی نـا وشەکان، دەمو چاومان گرژومۆن کەین.

❋❋❋

ئاشکرایە ئێمە لە دەرەوەی دونیایین. دەنگێ نییەو حاسەی بەرکـەوتنم لـە دەسـت داوە، بەداخـەوە! بـۆ کۆشـك شـار و دارسـتانی سـنەوبەرم بەداخـەوە! بـۆ نیوەڕۆیانو شێوان و شەوو رۆژان..وای بۆتەمبەڵیم !

دەبوایە لەبری تورەییم دۆزەخم بەرکـەوێ، لـەبری خورتیـشم دۆزەخ- جگـە لـە دۆزەخـی شـەهوەت، جۆقەیەك لە ڕەنگی دۆزەخ.

❋❋❋

من لە بێ هێزیان دەمـرم. ئـا ئـەوە گـۆڕە، مـن دەچـمە لای کرمـەکان، وای لـەم قێزەوەنییـە! ئـەی شەیتان... ئەی بـەدگۆ، دەتـەوێ بـە سـیحرەکەتەوە شۆڕبیتەوە نـاو گیـانم ، مـن داوادەکـەم، مـن داوای وەشانی شەنەیەك ، یاخود دڵۆپێ ئاگر دەکەم.

***

ئاخ... گەڕانەوە بۆ ژیان! تا بە چاوی خۆمان عەورەتی خۆمان بەدی کەین، پاشانئەو ژەهرە... ئەو ماچە نەفرەتیە. نەفرەتیە.

***

وای بۆ بێ هێزیم، وای بۆ توندو تیژی دونیا! خودایە ڕەحمەتت، بم شارەوە جلەوەی خۆم لە دەست داوە! من خۆم حەشار داوەو شاراوە نیم.

***

ئەوە ئاگرە دادەگرێ و کڵپە دەکا نەفرەتیەکەشی لە هەناویایە.

***

ورێنە

پاكیزەی هەڵەشەو
كەڵی دۆزەخ.

گوێ رادێرن بۆ دانپیانانی یەكێ لە هاوەڵەكانی دۆزەخ:

"ئەی كەڵی ئاسمانی،خوداوەندی من، دانپیانانی خەمبارترینی خزمەتكارانی خۆت رەت مەكەوە. من گومڕام. سەرخۆشم،من پۆخڵم. دەك دارزێ لە ژیان!

❊❊❊

(ببورە ئەی خوداوەندی ئاسمانی، ببورە!ببورە! چەند فرمێسكم هەڵڕژاندوە ! چەند فرمێسكێكی دی هەڵدەڕێژم، سەبارەت بەوەی كە تكای بۆدەكەم)

❊❊❊

(پاشـــان ئـــەو كەڵـــە ئاسمانییـــە دەناســـم، بـــە ژێردەستایەتی ئەو لە دایك بووم).

ـ بەڵام ئێستا ئەو كەڵەی دی دەمزریوێنێ!

***

(من ئێستاكە هاورێكانم لەناو دونیام! هاورێكانم! نەخێر، ئێوە هاورێم نین. قەت ئەو جۆرە ورێنەو ئـەو ئازارەم نەدیوە. وای لەم گەلۆرییە!

***

(ئاه.. من ئازار دەكێشم، هاواردەكەم.. بەڕاستی من لە ئازاردام. لەگـەڵ ئـەوەش شـتێ نـەماوە پێـی بشلەژێم، منـی گـران و سـەنگین بـەرقی شـایانترین كەسێ بەرق .

***

باوابێ! ئێستێ با رازی خۆمتان بۆ ئاشكرا بكەم، هـەتا ئەگـەر ناچـاریش بم دوای بیـست كـەرەتیش بگەڕێمەوە لای ئەو، ئەوە هەر ئەوە لـە خـەمباری و پروپوچی خۆیدا!

***

"من نەتەوەی كەڵی دۆزەخیم، ئەوەی كە پـاكیزە هەڵەشەكانی هیلاك كـردووە، هـەمان ئـەو شـەیتانە خۆیەتی، شەبەنگ نیە، تارمایی نیە، بەڵام مـنم كـە

ئەقڵم وون کردووە، منی نەفرەت لێکراوی هیلاك بوو لە نەزەری دونیا، کەس ناتوانێ بمکوژێ، چۆن وەسفتان بۆ بکەم! هەتا قودرەتی قسەکردنم نەماوە، من لە پرسەدام، بەترسەوە دەگریم، شنەیێ لە هەوا، خودایە ئەگەر ڕێگەم بدەی، بە فەزڵی خۆت!

***

"مــــن بێـــوەژنم...- مــــن بێوەژنبـــووم...- بەڕاستیمە بەڵێ سەبارەت بەوەی کەرابرد من جیدیمە، من بۆ ئەوە لە دایك نەبوویمە تا ببمە گردەپۆك! بەڵام ئــەو هێــشتا منالــە، بــەڵام لوتفــە نادیارەکــانی هەڵمدەخەڵەتێنێ، هــەموو ئــەرکی مرۆڤایــەتی خــۆم لەبیر کردو بەدوای کەوتم... وای بۆ ئــەو لــەو ژیانــە! ژیانی هەق بەسەرچوو، ئیدی لەدونیانین، من دەڕۆم بۆ ئەو شوێنەی کە ئەو دەچێ، ئەوە واجبە.. زۆر جاران لەمن توڕە دەبێ ، منی هەژار... وای لەو شــەیتانە! ئەوە شەیتانە ئەگەر بزانن، مرۆڤ نیە...

***

پێی گوتم:"ژنم خۆشناوێ: خۆشەویستی وەك چــۆن دەزانین دەبێ سەر لــەنوێ دابهێنرێتەوە،ئــەوان ژنــن، هیچیان پێ نــاکرێ جگــە لــە ئــارەزوی بارەگــاێیکی ئەمین، ئەگەر خەمباربوون ئــەوە لــە خۆشەویــستی و

جوانی غافڵدەبن، هیچی دیکە نەماوەتەوە جگـە لـە جەفای قێزەوەنی، زەخیرەی زەماوەندی ئەورۆژگارە،یا ژنان دەبینم کە خۆشییان بەسەر ڕوخسارەوەیە، ژنانێ کـە مــن دەتوانم،بییانکەمــە بــە خێرتــرین هــاوەڵ، یەکەمجار وەحشیەکان ئەوانەی کە شعورێکی ئــاگرینی هەڵوشێنەری زەندەیقیان هەیە هەڵیان دەدڕن.

***

(گوێی لێ ڕابگرە کە نەنگی دەکـا بــە شــانازی و توندو تیژی دەکا بەسیحر:

مــن لــە بنەچــەیێکی دوورم، ئــەژدادم لەوپــەڕی باکورن،تەنکێشی خۆیان شەق دەکرد و خوێنی خۆیان دەخواردەوە- ئیدی جەستەم پڕ لە برین دەکـەم و ب کوتین دایدەپۆشم،تا وەکو مــەغۆلێ بم لــە کرێتی،هــا دەبینیلە ناو ڕێگاکانــدا دەوەڕم، دەمــەوێ بــەزەناوە شــێتبم، نەکــەی خــشڵ نیــشاندەی، ئــەگینا بەســەر جێگەوە ڕادەکێشم و لولدەخۆم، سەروەتی خــۆم دەوێ کە شەلاڵێ خوێن بــێ و قبــوڵی کارناکــەم) زۆرجــارن شەومان بەیەکەوە بەسەربردو شــەیتانەکەی بەســەرما زاڵ بوو، منیش لەگەڵیا بەشــەڕ دەهــاتم- زۆرجــاران لەناوەندی ڕێگاو هەوارەکان بــە خۆمــاری دەوەســتاو نەدەجولا، تا ترس لەناو دڵما بوروژێنێ. _(بەڕاســتی

ملم پەل دەدەن، بەڕاستی ئەوە قێزەوەنە) وای لەو ڕۆژانە کە دەیەوێ بە تریفە تاج بارکراوی کۆستێرەکانەوە بڕوات!

❊❊❊

(جار جارە بە لەهجەییێکی نەرم قسەم لەگەڵدا دەکات، سەبارەت بەو مەرگەی پەشیمانی لەدوایە، دەربارەی ئەو بێ خێرەی کە هیچ گومانێ لە وجودیا نیە.. هەروەها دەربارەی کاری قورس و فیراقێ کە دڵ هەڵدەپاچێ، لەبارەکانیش کە شەرابمان دەخواردەوە، دەگریا لەو کاتەی لە دەوروبەرمانا کرێشمەی کوژراوەکانی دەستی کلۆڵی دەکرد، دەستی ئەو سەرخۆشانەی دەگرت کە لە ڕێگا تاریکەکانا ساتمەیان دەکرد، سۆزی هەبوو بۆ منالە بچووکەکان، سۆزێکی وەك سۆزی دایکە مەکرۆکان ئینجا لە ساتی نوێژدا بەنەرم و نیانی مندالان گوزەری دەکرد.

❊❊❊

ـ وای نیشاندەدا کە ئاگای لە هەموو شتە، بازرگانی و هونەر و نوژداری.

❊❊❊

ـ منیش بەدوای دەکەوتم وەك چۆن دەبوو وابێ..

❊❊❊

"من ئەو ئەو زەخرەفەم دەدیت کە ئەو کۆی کردبۆوە، لە خەیاڵدا، لە دەوروبەری: جلوبەرگ و توحەفیات و فەرش، بەڵکو هەر بە خۆم چەکێك و ڕوخسارێکم لێ داکەڵاند، من هەموو ئەوانەم دەدیت کە دەستی دەدایە، بەو شێوەی کە دەیوست بۆخۆی خەڵقی بکات، کە خەیاڵم ماتەڵ دەبوو، من بەدوای دەکەوتم و چاودێریم دەکرد، لە چەند کارێکی ئاڵۆزو سەمەرە، باش یا خراپ بێ ئومێد بووم لەوەی بچمە دونیای ئەوەوە، شەوانە چەندین سەعاتم بەسەر بردوە بە دیار جەستە ئازیز و خەوتووەکەی. سەبارەت بەو شتەی کە ئەو پاڵنەرە ڕای دەدا بۆ ڕاکردن لە واقیع پرسیار لە خۆم دەکەم، مرۆڤ قەت خۆی ئاژیر نەکردوّتەوە بۆ ئەوەی کە خودی خۆی بۆ نەزر کردوە، دەرکم پێکرد بێ ئەوەی لەشتێ بترسم، لەوانەیە چەند گوتارێکی بەرزین لەمەر کۆمەڵەوە، ڕەنگە سرپێکی هەبێ کە دونیا دەگۆڕێ، بەڵام بەخۆم گوت نەخێر، بەڵام ئەو بەدوایا دەگەڕێ، موحەبەتی ئەو مەسحورە، منیش دەرونم هیچی بۆ نیە جگەلەوەی خودان هێزبێ، هێزی بێ ئومێدی- کافیە بۆ بەرگەگرتنی، تا باڵی بەسەریا بکێشێ و بەئەڤینی خۆی لولی بدات، هەروەها نەمدەتوانی ئەندێشەی بکەم لەوێرانبوونی

کەسێکی دی، ئەوەی لە دەوروبەری دەبینرا نامەلەکی بــوو.. قــەت نــەدەبینرا —وام بــاوەڕە- مەلــەکی نەفسێکی دی، لەناو دڵی بووم وەك چۆن لــە قەســرێ کە لە دانیــشتوانەکەی چۆڵ کرابــێ هــەتا چــاوم بــە مەخلوقێ نەکەوێ وەك تــۆ بــێ لــە هیــچی، ئــەوەی هەبوو ئەوەبوو، بەداخەوە، تــابعی ئــەو بــوو، بــەڵام علەت چی بوو کە بۆ ژیانی ڕماووی منی دەویــست؟ هیچ فەزلێکی بۆ زیاد نــەکردم.. ئەگــەر مــەرگم بــۆ نەهێنیێ! جار جارە خەم و قولپــەی گریــان دەیگــرتم و پێم دەگوت:"من لە تۆ دەگەم" وەڵامــی نەدەدامــەوە تەنها بەهەڵتەکانی شانی نەبێ.

❊❊❊

(ئابەجۆرە لەگەڵ نوێ بوونــەوەی خــەم و پــەژارەم بەبێ پچڕانەوە، زیادبوونی زەڵاڵەتم لە چاومدا، و لــە چاوما) هەرکێیەك هەیە با بفــەرموێ چــاوی ببڕێتــە من، ئەگەر حوکمی لەبیرچــوونەوەی ڕەهــام بەســەردا نەدرابا ئەو تێنوویەتیم زیاد دەبوو بۆ خێرو بێری ئەو، بەماچەکانی و باوەش تێهەڵێنانەکانی لەدڵەوەی، من بەڕاستی دەچوومە نــاو ئاسمــان، ئاسمــانێکی تاریــك، دەمەویست لەوێ وەك هەژار و کەڕوڵاڵ و کوێر تــەرك کرابام ، ئیدی دەستم پــێ کــرد ئولفــەتم پــێ گــرت،

هەردوو نەفسی خۆمانم وەك دوو منالّ دەدی کە لەناو بەهەشتی خەمدا جێهێڵرابن و یاری بکەن، لەگەڵ یەك ڕێکبووبن، بەنەشوەتەوە کارمان لەگەڵ یەك دەکرد، بەڵام، دوای بەباوەش کردنێکی دڵبەر، دەیگوت: (دوای ئەوەی بە تەکییا ڕەت بووم، چەند بەلای تۆوە سەیرە، دوای ئەوەی لێت جیادەبمەوە، کە دەستی منت لە ژێر گەردن نامینێ و ئەو دڵەی من کە پەنای بۆدەبەی و ئەو غەمەی گلێنەت دەلێستەوە، هەردەبێ ڕۆژێ دوور برۆم، دەبێ لەوەشدا یارمەتی کەسانی دی بدەم.. ئەوە ئەرکی منە.. کە هەڵبەت من حەزم لەوەنیە ئازیزەکەم..) دوای جیابوونەوەی، یەکسەر هەستم بەخۆم کرد کە بوومەتە نێچیری سەرسامی، کەوتمە ناو ترسناکترین زولمەت و مردن، لەبەر ئەوە وادەیدا کە قەت جێم نەهێڵێ، نەك هەر ئەمە بەڵکو ئەو وادەیە وادەی عاشقان بوو، بیست کەڕەتان بەڵام وادەی ئەوە هێندە لەڕبوو وەکو ئەوە بوو، کە من گوتم(تێت دەگەم)

❊❊❊

ئاخ قەت لەسەریا تووشی غیرە نەدەبووم... باوەڕم نیە کە جێم دەهێڵێ ئەدی لەپای چیبوو دەبێ؟ ئەو کەس ناناسێ.. قەت نایەوێ کاربکا ئەو دەیەوێ

وەکو ڕێبواری بمێنــێ و خــەوتبێ. ئایــا موحیبــەت و چاکی بەتەنها بەسە ببنە جەوازێ بۆ واقیعی ژیان؟ لە هەندێ ساتدا ئەو زەوییە نەویە لەبیردەکــەم کــە بــۆی دابەزیم.. خۆم شیدەکەمەوە هێزم پێدەبەخشێ.. کۆچ دەکەین و لە بیاباندا ڕەودەکــەین، بەســەر شۆســتەی ڕێگامانــــەوە لــــە شــــارەنادیارەکان دەخـــــەوین.. بەسەرپەرشتی و بێ خەم، یاخود ڕۆژێ لە ڕۆژان ڕادەبم و دەبیــنم نــەرێت و یاســاکان بــە کــاری ســیحرەکەی نەماون و دونیا بەحاڵی خۆی بۆ ئالودەکان و دڵشادی و بێ موبالاتیم جێی هێشتووم، ئاخ ئەگەر پاداشــتم بــدەی، چــەند ئــازارم کێــشاوە، ســەبارەت بــەو سەرکێشیەی کە کتێبــی منــاڵان وەســفی دەکــات... بەڵام ناتوانێ و منیش نازانم غایەتی چییە. ئەو پێــی گوتم کە دڵی حەسرەت و شەوقی تیایــە: بــەلام نــابێ ئەوە ببێتە مەبەســتی مــن، ئایــا قــسە لەگــەڵ خــوا دەکات؟ لەوانەیە دەبێ بۆ لای خوا بچم من لە قوڵایی چاڵدام.. ئیدی ناتوانم نوێژ بکەم..

❋❋❋

(ئیدی خەمەکانی خــۆی بــۆ بــاس کــردم... ئایــا باشــتر لــە فــشەبازییەکانی تێــی دەگــەم؟ ئــەو لــێم هەڵدەگرێ ، چەندین کات سەرف دەکا تا شــەرمەزارم

بكات لـه هـەموو ئـەو شـتانەی کـە لەژیانـدا دڵـی مەشغول کردوم... جا ئەگەر بگریم ئـەوە مرومـۆچ و وەڕس دەبم.

***

ئەو جحێڵە ڕێکەت بینیوە کە دەچێتە ئەو ماڵـە کپ و جوانە، ئەوە پێی دەڵێن دیگال، یا دیفـور، یـا ئەرمان، یا موریس ،نازانم!

***

ژنیّ دڵی خـۆی بـۆ ئـەو پۆخلـە گـەلۆرە سـەرف کردووە.. کوژرا، ئەو ئێستا بیّ شەك قەدیسەیەکە لە ئاسمان... ئەو دەمرێنیّ وەك چۆن ئەو ژنەی مرانـد... ئـەوە چارەنوسـی ئێمەیـە، ئێمـەی پیـاو چـاکان... بەداخـــەوە لـــە هەنـــدیّ ڕۆژدا خەڵکـــە چـــالاکەکان هەموویان ئەو فروفێلە دەبینن کە چـەند ئـارەزوێکی گەندە دەیانجولێنیّ بە پێکـەنینێکی درێـژ و ترسـناك پێدەکەنیّ، ئینجا دێتەوەو بەزەیی بەمندا دێتەوە وەك دایکێکی گەنج یا وەك خۆشکێکی خۆشەویست.. جا ئەگەر کەمتر وەحشی بـیّ.. ئـەوە ڕزگارمـان دەبـیّ، بەڵام لوتفەکەشی کوشندەیەو منیش لەناو دەستیام... وای بەر من، من شێتم.!

***

"ڕەنگە ڕۆژی لە ڕۆژان بە ئەعجوبە ون ببێ بەڵام دەبێ بزانم ئاخوو بۆ ئاسمان بەرز دەبێتەوە تا شتێ سەبارەت بەسەر هەڵگەڕانی خۆشەویست بزانم.

وای لەم وێڕابوونە!.

❊❊❊

وڕێنه (٢)

کیمیای وشه

وەلێ سەبارەت بەخۆم ها ئەوە شتێ لە هەوەسم:

زۆر دەمێکە شانازیم بەوە کردووە کە هەموو ئاسۆییێکی ژیان و خەیاڵم خستۆتە ژێر مشتی خۆم، جگە لە رق بوونەوەم لە ناو دارانی شیعر و هونەری ئەم چاخە هیچی دیکەم لە دڵدانەگرتووە.

***

زۆر بە تاسوقەوە بووم بۆ وێنەی قەڵپ و نەخشی سەر دەرگاکان و زەخرەفەی لیپۆك و تەوزیفی میللی و ئەو ئەدەبەی زەمەنی بەسەرداچووە و لاتینیەکانی کلێساو کتێبی خراپەکاری تژی هەڵەی هیجا و حیکایەتی باپیران و داپیران چیرۆکی ئەجندان و

کتێبۆکەی منالآن و ئوپێرای کۆنینەو گۆرانی نەزۆك و ئاوازی کالّ.

***

خــەونم بەجــەنگ و جیهــاد و ســەفەری کەشــف کردنێك کە نەگێردراوەتەوە، ئەو کۆمارانەی مێژوویان نیەو ئەو شــەرە ئاینیانــەی ســەرکوتکران و شۆڕشــی نــەرێت و تەقالیــد و گواســتنەوەکاری میللــەتان و قاڕەکان... باوەڕم بەهەموو سیحرە جوانەکانم هەبوو.

***

چەندین ڕەنگم بۆ پیتە بزۆزکەکان داهێنا! ئــەلف ڕەشە، واو شینە یاو سوورە، هەروەها شـێوەی پیتــە بێدەنگەکانم چاکرد و حەرەکاتم بــۆ کــرد و بــەئیقاعی غەریزی ، شانازیم بەوە دەکرد کە زمــانێکی شــیعری وام داهێنــاوە ڕۆژێ لــە ڕۆژان دەکەوێتــە بەردەســتی هەموو حەاسێك ، وەرگێڕان ماوەتەوە.

***

دەستم کرد بە لێکۆڵینەوە لە نیشتەگاو زولمەت.. هــەموو ئەوانــەم تۆمــار کــرد کــە وەســف نــاکرێن، هەروەها تۆماری سوڕگەی نەشوەکانم کردووە.

***

دوور لە مەل و مێگەل و گوندینیەکان

نەمدەزانی دەخۆمەوە، بەراکشاوی لەو خەلۆەتە
لە نێوان درەختی بەندوقی تەڕوپڕ
❋❋❋
لە تەمی چاخێکی فێنکی سەوز؟
ئاخر دەمتوانی چی بخۆمەوە لەو هەرەتانە
- درەختــی دەرداری بێــدەنگ، گیــای بــێ گــوڵ، ئاسمانی مۆن-
لەناو ئــەو کودیــە شــینە دوور لــە هێلگــە گونــە ئازیزەکانم؟
شەرابێك لە زێر ئارقە دەچکێنێ.
❋❋❋
من وەك لافیتەی مەیخانەیەکی بە گومان بووم
ڕەشەبایێ هەڵیکردوو ئاسمانی ڕامالّی لە ئاسماندا
ئاوی دارستان بەسەر لیم و باکیزەگیدا وون بوو
بای خودا زۆنگاوەکانی بەستەلەك باران کرد
❋❋❋
لە کاتێك دەگریام، زێرم بینی، نەمتوانی بخۆمەوە
لە هاویندا خەوی عیشق
هەتا چواری سپێدە بەردەوام دەبێ
لە ژێر درەختی چڕدا بۆنی داوەتی ئێوارە دەهات
❋❋❋

لەوێ لەو بازارگە فراوانەو
لە ژێر هەتاوی — هەسبرید-
پیشەکاران قۆڵ و باسکیان لێ هەڵماڵیوە
دەستیان بە بازرگانی کردووە.

❊❊❊

بێدەنگن لە بیابانی قەوزەییاندا
رادەکەن بەرەو ساپیتە جوانەکان
کە شار ئاسمانی قولابی دەنەخشێنێ

❊❊❊

ئاخ لەپێناوی رەنجدەران
رەعیەتە جوانەکانی شای بابلی
ئەی خودای ئەوینی عاشقان
خودانی دڵە تاجبەندەکان نەرم بکە

❊❊❊

ئەی شای شوانان
ئاوی ژیان بۆ پیشەکاران هەڵگرە
تا هیزیان بەسەلامەتی بمینێ
لە چاوەڕوانی مەلەی دەم دەریای نیوەڕۆیان

❊❊❊

دارشتەی شیعری کۆن، نەسیبێکی زۆری هەبوو لە ناو کیمیای زمانەوانیم.

لەسەر هەڵوەسەراهاتووم ، بەئاشکرا مزگەوتێکم بینی ، قوتابخانەییێکی دۆڵەنگێوانم بینی کە فریشتە دورستیان دەکرد، هەروەها چەند پەیتونێ ئەسپ ڕاپاندەکێشا تێپەڕی ڕێگاکانی ئاسمانیان دەکرد و بەهوییێکیان لەبنی دەریاچە دەبرِی، ناونیشانی - فودفیلین — بەس بوو بۆ ئەوەی چەند تارماییێکی ترسناك لەبەرچاوم بوروژێنیێ..

ئینجا سەفسەتەی سیحریم بەهەلوەسەی وشە راڤە کرد!

کۆتاییم هات، خەلەلی خۆم بینی کە ئەمرێکی موقەددەس بوو. من بێکار بووم..

نێچیری تاییێکی هەڵپڕژاو: کە ئێرەییم بەداوەران دەبرد لەنیعمەتی خۆیان، ئەو - مێکوتە- ی کە نوێنەرایەتی تەهارەتی عورفەکان و کەڵبەو خەویلکەی پاکیزەگی دەکرد!

سروشتم تیژ بوو، بەجۆرەها ڕومانسیەت بەدونیام گوت خودا حافیز.

سترانی بەرزترین بورج

دەبا ئەو زەمەنە بێت.. بێت
کە عاشقی دەبین
وای چەندم سەبرگرت
قەت لەبیری ناکەم
ئازار و ترس
لەهەوادا بوون بەهەڵم
تێنوێنی پیس کراو
خوێنی شێلو دەکردم
دەبا ئەو زەمەنە بێت بێت
کە عاشقی دەبین
وەك مێرگێ فەرامۆشی بەسەر داخرا
شین بوو و

بەبخورو زیوان پەل و پۆی هاویشت
مێشێکی پیسیش ویزە ویزی بوو لە ناویا
دەبا ئەو زەمەنە بێت بێت.. بێت
کە عاشقی دەبین

❊❊❊

عەشقی بیابان و بێستانی سوتاو و حانوتی لە بێنچوو و شەرابی قاچاغ بووم، لە کۆڵانە گەنیوەکاندا سوالّم دەکرد.. بە چاونوقاویەوە، خۆم بەخشیە خۆرەتاو ، خودای ئاگر...

❊❊❊

ئەی ڕابەر ئەگەر مەترەلوزێکی کونینەت لە نێو قەلا رماوەکاندا ماوە، ئەوە بە بەرد بارانمان کە، شوشەی بازارە گەورەکان بەرد باران کە، ئەو هۆڵەی کە تیایا دادەنیشن بەرد باران کە، خۆراکی خۆڵ بدە ئەو قەومە... ژەهر لە شەراب کە.. سەرینەکان بەبارودی یاقوتێکی داگیرساو تەژی بکە.

❊❊❊

وای بەر ئەو پێشکەیە کە بەنەشوەتەوە بەسەر میزخانەی مەیخانەدا دەسوڕێتەوە ،
تیشکێ بەسە تا لەناوی بەرێ.

❊❊❊

برسێتی

ئەگەر حەزم بچیتێ
ئەوە حەزم ناچێتە هیچ جگە لە زەوی و بەرد نەبێ
خۆراکی من هەمیشە لە هەوایە
لە بەرد و ڕەژوو ئاسنە

❊❊❊

ئەی برسێتی بسوورێ، ئەی برسێتی بلەوەڕێ،
بەسەر لەوەڕی پەلك و پار
لەو لقانەی کە سەرهەڵدەگەڕێن
شادی ژەهر دەرکێشە.

❊❊❊

هەموو وردە بەردە خاش کراوەکان
هەموو بەردەکۆنینەکانی پەیکەر:
پاشماوەی تۆفانن
نانێکی پەرش و بڵاون لە دۆڵێکی چەقێندا

❊❊❊

گورگ لە ژێر چڵەکاندا لوراندی
تف لە پەڕی بریقەدار دەکات
دوای خواردنی مەلان:
من وەك گورگ دەسووتێم .

❊❊❊

سەوزەوات و مێوەجات
جگەلەو کەسەی کە دەیانچنێ
چاوەڕوانی هیچ ناکەن
بەلاّم داپیرۆچکە
جگە لە عەوسەج هیچی تر ناخوات

❊❊❊

دەبا بخەوم یا بسوتێم
بەسەر کوشتەی سلیمان دا
شۆربا رژایە سەر ژەنگ و
تێکەڵی دەریای مردوو بوو

لە کۆتاییدا، وای بۆ دڵخۆشیم،بۆ حیکمەتم، لازوردی ئاسمانم لادا، کە ڕەنگی ڕەشەو من ژیام.. تیشکەنەیێکی زێرینە، بەنوری سروشتی، لە دڵخۆشیمدا بەپێی توانام حوّم وێلّ و بێ شەرم خستەروو:

دۆزیمەوە!
چییە؟ ئەبەدیەت
کە دەریایەو تێکەڵی خۆر بووە
❊❊❊
ئەی ڕۆحی جاویدانیم
سەرەڕای گۆشەگیری شەوڕۆژی داگیرساو
پارێزگاری وادەی خۆت بکە
❊❊❊
بەمەش لە حوکمی بەشەرو سالآنی فیتنەم
ڕزگارت دەبێ
ئیدی بەپێی.... دەفڕی
❊❊❊
دورکەوە لە هیوا
نا **d'orietur**
زانست و سەبر
ئازار رەشە
❊❊❊
ئیدی سپێدەیەك لەئارادا نییە
پشکۆییکی ساو خۆش
داتدەگیرسێنی
ئەوە ئەرکی تۆیە.

دۆزیمەوە!
چییە؟ ئەبەدیەت
کە دەریایە تێکەڵ بە خۆربووە.

❊❊❊

بووم بە ئوپێراییێکی ئەفسانەیی: بینیم خەڵکی هەمووی مەحکومە بە بەختەوەری ژیان: چالاکی ژیان نییە، بەڵکو شێوازێکە بۆ سەرپێچی کردنلە هێندێ هێز، تێکچونێکی عەسەبییە، رەوشتیش لاوازییێکە لە مێشك.

وام بۆ بەدیار کەوت کە هەر مەخلوقێ هەقی چەند شتێکی تری زیندووی هەیە، ئەو گەورە پیاوە نازانێ چی دەکا: ئەو مەلاکە، ئەم خانەوادەیەش زورپەتی سەگە. لەبەرابەر زۆر لە مرۆڤاندا بەدەنگی بەرز قسەم کردووە، لەگەڵ ساتێك لەیەکێ لە زیندووەکانی دیکەیان قسەم کردووە- ئینجا پاشان بەرازم خۆشویستووە.

هیچ یەکێ لەم سەفسەتەی شێتیم خافڵ نەکردووە، ئەو شێتایەتیەی کە حەبس دەکرێ- لە برستم دایە کە هەموویان بلێمەوە، من رێگەکەیم لەبەرە.

❊❊❊

تەندروستیم تووشی مەترسی هات. وادەی ئیرهاب هات. منیش لەو خەویلکەدا دەکەوتمە خـوارەوە، کـە چەندین ڕۆژی دەخایاند، کە هەڵدەستام ئـەوە خەونـە زۆر خەمبارەکانم نەدەپچڕان، بۆ مەرگ پێگەیـشتم.. لاوازیم ڕابەری کردم لەو ڕێگایەی کـە پـڕی بـوو لـە هیلاکی بەرەو مەرزی دونیاو –سیمیریە- نیـشتمانی زوڵمەت و ڕەشەبا.

***

دەبوایە کۆچ بکەم، تا هەموو ئەو وەسوەسەیە لـە زەینمدا ڕەهاکەم کە فریو کۆدێتای لەسەر کردبوو، لە ناوەندی دەریادا کە خۆشم ویستووە، وەك چۆن ئەوەی لە نەگبەتی و پیسی پاکم کاتەوە، ئیـشراقەی خاچـم بینیوە بەخشندەی دڵدانەوە ، ئایشەو فاتمێ بوون کـە نەفرەتیان بۆ هێنام، بەڵام خۆشی قەدەری حەتمی مـن بوو، کرم و وەسوەسەم بوو، ئیدی ژیانم هەمیشە پڕترو فراوانتر دەبێ لەوەی بۆ هێز و جوانی تەرخان کرێ.

***

وای لـەم خۆشـییە! کـە کەڵبـەی جـوانی خـۆی لەکاتی مـەرگ بـۆمن دەرهێنـا، لـە سـاتی بـانگی کەڵەشێر. لـە **maturtinum** هـەتا **christus venit** لـە تاریکترین شاردا:

ئەی وەرزەکان، ئەی کۆشکەکان
کام نەفس بێ عەیبە؟
لێکۆڵینەوەییێکی سیحریم کردووە
بۆ بەختەوەری حەتمی
هەموو جارێ کە کەڵەشێری باشور دەخوێنێ
سڵاوی لێ بێ
ئاخ شەهوەتم بۆ نامێنێتەوە
چونکە ئەو ئەمری منی گرتە دەست
سیحر کۆنترۆڵی کردووم و
هەموو هەوڵێکی ڕەواندەوە
ئەی وەرزوکان. ئەی کۆشکەکان
سەعاتی راکردن هاوارتە لەمن!
سەعاتی مەرگی منە
ئەی وەرزەکان. ئەی کۆشکەکان!

***

هەموو ئەوانە ڕابردن، ئەمڕۆکە فێری سڵاوی جوانی بووم.

مەحاڵ

ئاخ بۆ ژیانی منداڵیم، ئەو ڕێگایەی لە هەموو لایەکەوە بۆی دەچن، سەنگینە بەسەر سروشتەوە،

پاكناختره لە بەخێرترین سوالكەر ، شـانازی بـەخۆی دەكات سەبارەت بەوەی لە نیـشتمان و هـاوەڵان ڕوت بۆتەوە، وای ئەم ژیانە چەند گەمژەڵـە. هـەر ئـەمڕۆ دەركم بەوەكرد!

❋❋❋

ـ من لەسەر هەق بووم سـەبارەت بـەقێزەونكردنم لەو قەومەی كە هەلێك لە دەست نـادەن بـۆ مـاچ و باوەش پیاكردن، بوونەتـە مـشەخۆر بەسـەر پـاكی و گەشـێتی ژنـەكانمان، ئەوانـەی ئەمڕۆكـە ئەوانـە لەگەڵماندا كەمتر ڕێكەوتنیان هەیە.

❋❋❋

مـن لەسـەر هـەق بـووم سـەبارەت بـە هـەموو ڕقبوونەوەكانم مادەمەكێ: من ڕامكرد!

ئایا من ڕامكردووە.

لێگەڕێن با بۆتان ڕاڤەكەم.

❋❋❋

دوێنێ، هەناسەی ساردم هەڵدەكێـشا: (وای كـە ئێمـە ئـاپۆڕەیێ لەمەلعونـەكانی دونیـاین، مـن زەمـانێكی درێـژە لـە زومـرەی ئـەوانم. هـەموویان دەناسم. هەریەك لەئێمە ئەوی دیكە دەناسێ، هەریەك لە ئێمە خـۆی لـەویتر بـەدوور دەگـرێ. هـەموومان

نەشــارەزاین لــە خۆشەویــستی ، بــەڵام بەئــەدەبین: پەیوەندیمان لەگەڵ خەڵكانی دیكە گەردی لەسەر نیە) ئایــا ئــەوە شــتێ دەوروژێنــێ؟ خــەڵك، بازرگانــان، خورتەكان- لەكــەی شــەرمەزاریمان پێوەنیــە- بــەڵام پاڵاوتەیەك لە هەڵبژاردەین، چۆن پێشوازیمان دەكـەن؟ چەند جەفا كار و دڵخـۆش لێـرە هـەن، هەڵبــژاردەی قولابی هەن، مادامەكێ نزیكبوونەوە لەوانە پێویستی بــە جەســارەت و زەلیــل بــوون هەیــە، تــەنها ئــەوان هەڵبژاردەن، ئەوان لەوانەنین، كە بەرەكەت دەبەخشن.

❊❊❊

ئێستێكە دوو درهەمی حیكمەتم بــۆ گەڕایــەوە، ئـــەوە ئەوەنـــدە درێـــژ ناخایـــانێ- سەرچـــاوەی ماندووبوونی من ئەویــە كــە لــە ڕۆژاوا دەژیــن مــن ئێستاكە وادەبینم كــە پێــشتر بــۆی نەچــووبووم، لــە زۆنگاوەكانی خۆرهەڵات، ئەوە لەبەر ئەوەنیە كە مــن وام باوەڕە ڕوناهی پیس بووە، قالبەكە هەڵهەلەیــەتی، بزاڤەكــە لــەرێ لایــداوە...باشــە، ئــەوەتا زەیــنم بــە پیلەكردنەوە داوادەكا كە ئەمری پەرەســەندنە تونــدو تیژەكان هەمووی بگرێتە دەست، كە لەو كاتــەی كــە ڕۆژهەڵات داڕماوە ڕۆحی وەبەرهاتووە ، زەینــی مــن زۆر بە تاسوقەوەیە، هــا ئــەوە هــەردوو درهــەمم لــە

حیكمەت تەواوبوو!- ڕۆح زاڵمێكەو دەیەوێ هەر لە ڕۆژاوا بمێنمەوە دەبێ هەناسەی بگرم تا ئەو شوێنەی كە دەمەوێ كۆتاییم دێ.

***

تاجە گوڵی شەهیدان و ڕوناهی هونەر، شانازی داهێنەران و شەوتی تاراجكەرانم ناردە دۆزەخ، گەڕامەوە ڕۆژهەڵات بەرەو یەكەم حیكمەتی ئەبەدی.

- بەڵام وا بەدیاردەكەوێ كە ئەو خەونە تەمبەڵ و خاوە!

لەگەڵ ئەوەش دڵی خۆم بە لەززەتی سەرسورانی شەقاوەی چاخ خۆش نەكردووە.

***

ـ ئایا بەڕاستی هیچ ئازارێ لە ئارادا نیە، هەر لەكاتی ڕاگەیاندنی ئەو عیلمە، مەسیحیەت، مرۆڤ یاری بەخۆی دەكا، بۆخۆی ئەو شتانە دەسەلمێنێ دەكا كە پێویستیان بە سەلماندن نییە، لەزەت لە دووبارە بوونەوەی ئەو سەلماندنە وەردەگرێ، تەنها ئاوا دەژی؟ ئازاردانێكی ناسكی گەمژەڵ، ئەوەش سەرچاوەی قولابكاری و زەلالەتی منە، لەوانەیە سروشت وەڕەسی بگرێتە دەست، لەوانەیە! (برودوم) لەگەڵ مەسیح لە دایك بووە.

***

ئایا لەبەر ئەوەنیە کە ئێمە تەم دەچێنین، ئێمە لەگەڵ سەوزایی دا- تا - هەڵدەلوشین، ئەی لەبارەی مەی، توتن، جەهل و قوربانیدان! ئایا هەموو ئەو شتانە لە حیکمەتی ڕۆژهەڵات غەریبن- یەکەمین پێگە- ؟ دونیاییێکی هاوچەرخمان بۆچیە مادەمەکی ژەهرێکی وا دادەهێنرێ!

***

کاهینەکان دەڵێن، تێگەیشتین، بەڵام مەبەستت بەهەشتی عەدنە. لە مێژووی گەلانی ڕۆژهەڵات! شتێ نادۆزیەوە بەکەڵکت بێت . ئەوەش هەقە ئەمەیان بەهەشتێکە نەمدەویست، تەهارەتی پێشینان چ سودێکی بۆ من هەیە.

***

فەیلەسوفەکانی دەڵێن: دونیا عومری نیە، ئەوەی لە ئارادایە ئەوەیە کە مرۆڤایەتی دەگوازرێتەوە، تۆ لە ڕۆژاوای، بەڵام تۆ ئازادی کە لەو ڕۆژهەڵاتەدا بیتکەگەرەکتە.. هەرچەند قەدیم بێت. بەڵکو تیا سەقامگیر دەبیت، نەکەن تەسلیمی ژێرکەوتن بن، ئەی فەیلەسوفەکان ئێوە لەناخی ڕۆژاوان.

***

ئاگاداربە.. ئەی زەینم، لەپێناو ڕزگاریدا دوور بە لەتەگبیری دژوار، زەندی خۆ داچنە، بەداخەوە بۆ سستی هەنگاوی زانست!

❋❋❋

بەڵام تێبینی دەکەم کە زەینم شەوزیکری کردووە.

❋❋❋

ئەگەر ئەو لەو ساتەدا بەبێداری مابوایەوە، ئەوە دوای کەمێکی دیکە دەگەیشتینە حەقیقەت، کە لەوانەیە خۆی و فریشتە گریاوەکانی بەدەورمانەوە بسوڕێنەوە!...

❋❋❋

ئەگەر تا ئەوساتە بەبێداری مابوایەوە ئەوە تەسلیم نەدەبۆوە.. هەر لە زەمانێکی زۆر دورەوە ئەو ئالودە دژوارانە، ئەگەر هەمیشە بێداربوایە، کەواتە لەناو دەریای حیکمەتدا مەلەم دەکرد

وای لەم سەفایە!سەفا!

هەر ئەو ساتەیە لە بێداریکە دیدگای سەفای پێ بەخشیم

- بەرۆح دەگەیتە خوا

بەختێکی خەواڵو!

تروسكە

كاری مرۆیی! ئەو تەقینەوەیە كە بۆ ماوەیەك شەوی تارم ڕووناك دەكاتەوە.

❋❋❋

(هیچ شتێ بێ هودەیی نییە: بەرەو زانست، بەرەو پێشەوە! كاهینی هاوچەرخ ئاوا بانگەشە دەكات... واتە هەموو خەڵك... لەگەڵ ئەوەشدا تەرمی شەڕاوی و تەمبەڵەكان بەسەر سینەی ئەوانی دیكەدا كەوتوون، ئاخ پەلەكەن تۆزێ یارمەتیم بدەن، لەوێ بە نێو تاریكیدا تۆبەی ئەبەدی چاوەڕوانمان دەكات... ئایا لەدەستی بدەین؟)

❋❋❋

ـــ دەتوانم چی بكەم؟ شارەزای كاربووم، هەنگاوەكانی زانستیش لەسەر خۆن، لەسەر خۆن، بەڵام نوێژ رادەكا و ڕووناهی زەنایەتی ، ئەوەیان چاك دەزانم ئەوەیان كارێكی ئاسانەو قرچەی گەرمایە، دەبا لە من گەڕێن ئەركی خۆم هەیە وەكو زۆر كەس شانازی بەخۆم دەكەم بە وەلانانی.

❋❋❋

ـ ژیانم كلۆڵ بووە، دەی وەرن! با خۆمان سست و گێل بین، وای لە خۆمان! ئینجا بە فشە دەژین و

خەون بە شەوقی ترسناك و دونیای گەش دەبینین، سەرکێشی دەکەین، لیپۆکەکان و سوالّکەران و هونەرمەندان، ڕێگرەکان هەموو یەکتری ورد و خاش دەکەین بەدەوری ڕووکارەکانی کەون! بەسەر بالینگانی نەخۆشیەوە، بوخورێکی بۆنداری بەهێزم بۆ هاتەوە، پاسەوانی چاکەی موقەددەس، کورسی دان پیانان، شەهید.

***

من لەوەدا دەبینم کە لە منداڵیدا خراپ پەروەردە کراوم،پاشان چی؟ ئایا لە بیستدا بڕۆم کە لە عومری بیستدا خەڵکی دیکە دەڕۆن.

***

نەخێر... نەخێر! من ئیمڕۆکە تورەو سەرکێشم لە مەرگ! کارەکە ئاسانترە لەوەی کبریائم پێی ڕازی بێ، خیانەتی من لە دونیا وا لێ دەکات، کە ببێتە ئازارێکی کورت خایەن. لە دوا ساتەکان... چەپ و ڕاست تاراج دەکەم.

***

_ ئاخ _

بەمە... ئەی نەفسی ئازیز و پەڕپوتم، ئەبەدییەت بەخەسار نادەین!

سپێدە

ئایا ڕووی نەداوە کە ڕۆژێ لە ڕۆژان من کـوڕێکی قۆز و هەمیشە لە ریـزی پێـشەوە دابـووبم، سـیرەتی مەزنی خۆی بەسەر چەند لاپەڕەیەکی زێڕیندا دێربەند کردبێ، بەختی زۆر بووبێ! باشە چ خراپەیەکم کردووە و چ هەڵەیەکم ئەنجامداوە، ئاوا بەم جۆرە موستەهەقی گلانی ئێستەبم. ئەی ئەو کەسانەی دەڵێن کە ئـاژەڵان فرمێسکی کارەسـاتییان لـە گلێنـە دێتـە خـوارەوە، هەندێ نەخۆش تووشی نائومێدی دێـن و مردووەکـان بە خەونان وەڕس دەبن، هـەوڵ دەن چـیرۆکی ڕمـان و خەوتنم بگێڕنەوە، بەڵام من باشتر لە سواڵکەرێ نازانم گوزارشت بکەم کە ورتەورتی تـەواو نـابێ، خودایـە، ئەی مەریەم، چیتر ناتوانم قسە بکەم!

❊❊❊

بەوەی کە وام باوەڕە ئەمڕۆکە چیرۆکی دۆزەخی خۆم تەواو کردووە، بەڕاستی دۆزەخ بوو، دۆزەخی قەدیم، ئەو دۆزەخەی بەنی مرۆڤ دەرگاکانی کردەوە.

❊❊❊

لە خودی بیابان بۆ خودی شەو، هەمیشە چاوی کز بەسەر ئەستێرەی زیویندا دەبێتەوە، بێ ئەوەی پاشاکان ژیانی خۆیان پێوە هەڵدەنەوە، هەرسێ ئەو مەجوسە. ـ دڵ و ڕۆح و زەین ـ ئاخر کەی شاد دەبین تا ئاهەنگێ سازکەین ؟ لە پشت چەقێن و گردۆڵکەکانەوە بە لە دایکبوونی کاری تازەو حیکمەتی تازە، بە بەزینی زاڵم و ئیبلیسەکان، بە کۆتایی هاتنی قسەی قۆڕ، لەسەر زەویدا، بەر لە هەموان ئاهەنگ بگێڕین- بەبۆنەی جەژنی لەدایك بوونی زەوی ؟

❊❊❊

بالۆرەی ئاسمانەکان، پێشکەوتنی گەلەکان، ئێمەی کۆیلەکان، نابێ نەفرەت لە ژیان بکەین.

ماڵاوایی

ئایا پاییز هاتووه! بەڵام بۆچی داخی خۆرەتاوی ئەبەدی دەخۆین، مادامەکێ ئێمە لە ڕێگەی کەشف کردنی ئەو دەرکەوتە گەشەی خوداوەندییەین،- دوور لەوانەی کە لە کۆتایی وەرزەکانەوە دەمرن.

***

پاییز... بەلەمەکەی پێشانمان لە ناوەندی تەمی وەستاودا بەرەو بەندەری شەقا لادەدا، ئەو شارە فراوانەی کە ئاسمانێکی هەیە بە ئاگر و چڵپاو پیس بووە، ئاخ جلوبەرگی ونجڕونجڕ، نانی تەڕ بە باران و شەراب و هەزاران لەو شەوقەی کەلە خاچی داوم، بەڵام هیچ کۆتاییەك نییە بۆ ئەو دێوەی شای مەلایین ڕۆح و جەستەی مردوو، کە لە ڕۆژی قیامەتدا پرسیاری لێدەکرێ! دەگەڕێمەوە و خۆم دەبینم پێستم

بە سیان و تاعوون خوراوە، کرمیش لە ناو سەرو بــن هەنگڵم دەلەوەڕێ لەگەڵ کرمی گەورەتر لە دڵما کـە لە میانی دوو نادیاردا درێژ بۆتەوە هیچ عومرێکیـان نییەو هیچ سۆزێکیان نییە.لەوانەبوو بەوە بمرم ، وای لەم هیلاکییە،

لە کلۆڵیان موچڕکم بەلەش دادێ.

❊❊❊

لە زستان دەترسم چونکە وەرزی حەسانەوەیەدا.

❊❊❊

ـ جارجـارە لـە ئاسمانـدا هەنـدێ کـەنار دەبیـنم کۆتاییـان نییـە، تـژی نەتـەوە سـپیە دڵخۆشـەکانە، لەسەرووی خۆشمەوە کەشـتیی یـەکی زێڕینـی گـەورە دەبینم، بەیداخـە ڕەنگـاو ڕەنگەکـەی لەگـەڵ شـنەی سپێدەدا دەلەرێتەوە. کە جەژن و تاجەگوڵینەو هەموو درامـاتیێکی داهێنـراو هــەوڵ دەدەن گــوڵی تــازەو ئەستێرەی تازەو جەستەی تازەو زمانی تـازە بەرهـەم بهێنن. وام حسێب کرد کە من بڕستی تازەم وەدەست هێناوە، ، ئێستێ پێویستە لەسەرم کە مــن خـەیاڵ و یادگاریـەکانی خـۆم لـە گـۆڕنێم، شـانازی شـاعیر و حەکایەتخوانێ کەڕەشەبا پەرش و بڵاوی دەکاتەوە.

❊❊❊

من، منم وام دانا كه عەڕڕاف و فریشتەم، من لە هەموو دەستوری ڕەوشت بوراوم، ها ئەوە من كەوتمە سەر زەوی و ئەركێك لەبەردەممایە هەوڵی بۆ دەدەم ، هەروەها واقیعێكی دژاوارە و دەبێ لە باوەشی بگرم! جوتیار!

***

ئایا فێڵ لە خۆم بكەم؟ ئایا لەگەڵ موحیبەتدا لەبێن دەچم؟

باوابێ، داوای لێبوردن دەكەم كە بەزەلالەت قوتی گرتووە، وەرن .

بەڵام هیچ دەستێكی دۆست نیە! لەكێ داوای یارمەتی بكەم؟

بەڵێ سەردەمی تازە لانی كەم زۆر توندو تۆڵە

***

دەتوانم بڵێم من سەركەوتنم بەدەست هێناوە، جیڕەجیڕی ددان، نیڵەنیڵی ئاگر، هەنسكی ساردی قێزەوەن هێوردەبنەوە، یادگارە قێزەوەنەكان هەموویان لەبێن چوون، حەسرەتەكانی كۆتاییم خوران و لەبێن چوون، ئێرەییم سەبارەت بە سوالكەرو ڕێگرو هاوڕێكانی مەرگ و پاشكەوتووەكان - لە هەموو

جۆرێ — هەی مەلعونینە، چ دەبێ ئەگەر تۆڵەتان لێ بکەمەوە.

❊❊❊

دەبێ ئێمە هەموو هاوچەرخانە بین.

❊❊❊

هیچ بەستەیەك نییە، دەبا خۆمان بەوە بگرینەوە کە وەدەستمان هێناوە، شەوێکی دژوارە. خوێنی وشك، جگەلەو درەختە کرێتە، بەسەر ڕوخسارمەوە دوکەڵ دەکات نەك دواوەم.. بەڵێ جەنگی نەفس لە جەنگی مرۆڤ کەمتر نییە لەرووی وەحشەتەوە؟ بەڵام بینینی عەدالەت بە تەنها چێژی خودایە.

❊❊❊

ئێمە هێشتاکە لە ئێوارەین.. دەبا هەموو نەفخەکانی هێز و غەریبی حەقیقی لەکاتی شەفەقدا وەرگرین، بەچەکەوە، بەسەبرێکی داگیرساو دەچینە ناو شارە گەش و کراوەکان.

پێویستی چیم بەدەستی دۆستێ هەیە؟ خەسڵەتێکی مەزنە، لە توانامدا هەیە بەشەوقە درۆزن و کۆنینەکان پێبکەنم..ئەو ژن ومێردە درۆزنانە شەرمەزار بکەم، لەوێ دۆزخێ ژنانم بینی؟

❊❊❊

- ئێستە مەودام دەبێ کە حەقیقـەت بـە ڕۆح و جەستەوە بکەم بە مولکی خۆم.

ئەبریل - ١٨٧٣

- رامبۆ لە ١٨٥٤ لەشارلفیل ی فەرەنسی لەدایك بووە.
- لە ١٨٧٣ بەتەواوی لە ئەدەبیات دابڕاوە .
- لــــە ١٨٧٨ چــــۆتە قــــوبرس پاشــــان چــــۆتە ئەسكەندەریە و عەدەن و گەلێ وولاٚتی دیکە.
- لەساڵی ١٨٩١ لەتەمەنی سی و حـەوت سـاڵیدا کۆچی دوایی کردوە.
- ژیانی ئەو شاعیرە پڕ بووە لە سەرکێشی و کۆچ و رووداو، شیعرەکانیشی رەنگدانەوەی ژیـانی خـۆی بووە، شیعر لای ئەوتۆماری تایبـەتی خەونـەکانی بووە،زمانی شیعری ئـەو لەگـەڵ حـەواس تێکـەڵ بەیەکـــدەبوون، رەمزیـــەت بەشـــێکی گرینگـــی شیعرەکانی بووە.
- **وەرزێك لە دۆزەخ** —وەرگێڕانی رەمسیس یۆنان.